

Natuurlijkerwijze

49e jaargang

Zomer 2025

2

Foto: Wim Geelhoed: Jac.P.Thijssse

Beleef de natuur

ivn natuur
educatie
Barneveld

Inhoud

<i>Inhoud</i>	<i>2</i>
<i>Van de voorzitter</i>	<i>3</i>
<i>Op naar een nieuwe locatie voor IVN Barneveld</i>	<i>3</i>
<i>De cirkel is rond</i>	<i>5</i>
<i>Bram Boswachter in de wolken.....</i>	<i>6</i>
<i>Op pad met Piet Boer van de Vogelwerkgroep Schaffelaarse bos ..</i>	<i>7</i>
<i>Uitje Fotowerkgroep IVN Barneveld</i>	<i>10</i>
<i>Fladder een keertje mee met de Vlinderwerkgroep</i>	<i>12</i>
<i>Heemtuinen: "Thijssse's Hof"</i>	<i>12</i>
<i>Verslag van een inventarisatie</i>	<i>16</i>
<i>Adresgegevens</i>	<i>19</i>

Van de voorzitter

Beste leden,

Ook zo'n zin in de zomer? In huize Van de Burgwal zeker wel. Met nog kinderen in de middelbare school leeftijd is het wachten tot de scholen uitgaan zodat de vakantie kan gaan beginnen. Even een moment van rust en bezinning. En dat mocht ook wel met een behoorlijk intensief voorjaar. Ik praat u daar graag apart over bij in een stuk over de locatiekeuze.

Vaak is dit een moment voor nieuwe ervaringen. Je kunt eropuit trekken of de natuur van nabij beleven in de achtertuin. Turen door de lens op zoek naar dat perfecte plaatje. Heerlijke struinen langs kilometers aan wandelpaden. Of een balkon uitzoeken voor een in zee zak-kende zon (mijn plan 😊).

En geniet ook nog even van de mooie verhalen in deze Natuurlijkerwijze. Met veel liefde en aandacht worden deze elke keer weer verzameld zodat we in alle seizoenen kunnen genieten. Ik wens u een mooie zomertijd toe!

*Hartelijke groet, namens het bestuur,
André van de Burgwal, voorzitter*

Op naar een nieuwe locatie voor IVN Barneveld

Op 13 mei jl. hebben we op een ingelaste ledenvergadering met elkaar gesproken over de activiteiten en resultaat van de zoektocht van het bestuur naar een nieuwe locatie. Graag praat ik je in deze Natuurlijkerwijze bij mocht je niet aanwezig hebben kunnen zijn.

De aanleiding voor deze zoektocht was de aankondiging van onze huidige verhuurder dat die het contract per eind juli niet wenste te verlengen. We hebben je daar in een ledenbrief over geïnformeerd. We hebben als bestuur daarna verschillende paden bewandeld om in het nieuwe schooljaar met onze activiteiten verder te kunnen. Uiteraard hebben we bezwaar gemaakt bij de verhuurder. Helaas was de huidige locatie echt uitgesloten. We zijn nog wel in een goed gesprek geraakt over een alternatieve locatie op het Gelders Erf. Daarnaast hebben we veel contacten in ons netwerk aangeboord. Ook leden hebben ons mogelijkheden meegegeven in reactie op de ledenbrief. Dat resulteerde in vele gesprekken met diverse partijen. Ook hebben we meerdere locaties bezocht.

We zochten naar een locatie die passend was voor onze activiteiten. De ruimte moest minstens groot genoeg zijn voor een schoolklas van 30 kinderen inclusief begeleiding van zo'n 5 volwassenen met de mogelijkheid voor opslag van onze spullen. Liefst wilden we daarbij ruimte hebben voor onze vitrines zodat we onze museale uitstraling (zoals ik dat graag noem) konden behouden. We stonden open voor deelhuur als dat niet onze activiteiten teveel in de weg zou zitten. Uiteraard het liefst in de buurt van groen en bij de kern Barneveld. Om onze scholen niet teleur te stellen zochten we naar mogelijkheden om in het nieuwe schooljaar gelijk door te kunnen gaan. Betaalbaarheid was een belangrijke randvoorwaarde. En we wensten vooral ook voor langere termijn zekerheid.

Dit alles is geslaagd bij Aeres MBO Barneveld. We gaan daar vanaf deze zomer een klaslokaal met naastgelegen kantoor huren. Niet alleen zijn daarmee eerder genoemde wensen en eisen ingevuld, het biedt ook een mooie kans om de lopende samenwerking een grote impuls te geven. Het was een spannende tijd want we vertrokken met lege handen en daarmee een behoorlijke bedreiging voor de continuïteit van onze vereniging. We zijn blij dat we samen met Aeres weer een naar de toekomst kunnen kijken.

Het is mooi te zien dat we een goed gesprek in de ledenvergadering hadden waarbij we de steun kregen om met Aeres een overeenkomst te gaan sluiten. Ook is het hartverwarmend hoeveel leden zich direct hebben aangemeld om te helpen met de verhuizing. Onder de bezielende leiding van Cees wordt er momenteel ingepakt, schoongemaakt en ondertussen (omdat we alle zaken toch door de handen laten gaan) geïnventariseerd. Na de zomer willen we de verhuizing nog feestelijk afronden. We hopen je dan (of op een van onze andere activiteiten) weer te ontmoeten.

André van de Burgwal

De cirkel is rond

In het voorjaar van 1975 (inderdaad, ruim een halve eeuw geleden) vonden in Lunteren de eerste besprekingen plaats tussen het bestuur van Natuurwacht Lunteren en o.a. Gerrit de Graaff en Wim Bakker. Die besprekingen zouden leiden tot de oprichting van Natuurwacht Lunteren/Barneveld, wat niet veel later IVN Lunteren/Barneveld werd. Gerrit de Graaff werd de eerste voorzitter en Wim Bakker bestuurslid met als opdracht opleidingen te starten.

Er was verder niets: bijna geen leden of donateurs, geen geld, geen statuten, niets. In datzelfde voorjaar werd een groene avond georganiseerd om te peilen of er behoefte zou zijn aan het starten van een natuurgidsen cursus. Er was geen geld om een locatie te huren, dus werd er gezocht naar een locatie waar het net opgerichte IVN gebruik van zou kunnen maken.

Gerrit de Graaff zocht contact met het hoofd van de administratie van de Praktijkschool (nu Aeres), die ook de verantwoordelijkheid had over het verhuur van de lokalen: Cor Nikkels. Hij stelde spontaan en gratis een lokaal ter beschikking.

De eerste natuurgidsencursus die in augustus 1975 van start ging, werd in de praktijkschool gehouden. Vanaf dat moment vonden alle cursussen in de praktijkschool plaats. En dat waren er heel erg veel: Cor Nikkels regelde de lokalen en de docenten (hij kende er veel door zijn werk in de school), zijn vrouw Lutske regelde de koffie.

En nu, na wat omzwervingen in het Koetshuis, het gebouw van de Barneveldse dam- en schaakvereniging en de ruimte boven bij het Gelders erf, zijn we weer terug waar het ooit begon: bij Aeres, waar we een eigen lokaal krijgen. Hier word je toch heel erg blij van! De cirkel is rond!

Aart Mulder

Bram Boswachter in de wolken

Hallo Natuurvriendjes

Weten jullie wat ik in de zomer het liefste doe? Lekker op mijn rug in het gras liggen. Ik mag dan graag naar de wolken kijken. Naar al die leuke vormen. Ik zie dan konijnen, soms een biggetje of ik verzin maar wat. Het leukste is als ik er iemand in herken. Buurman Gerrit, of Robinia en soms zie ik een wolk met lange slierten. Dat is dan net Gerdien met haar lange golvende haar.

Er zijn heel veel verschillende wolken. Als je ze leert herkennen, dan kun je voorspellen wat voor weer het wordt. Niet altijd natuurlijk, maar toch vaker dan je denkt.

Wolken hebben van de geleerde mensen hele moeilijke namen gekregen, bijvoorbeeld Cumulus.

Dat vergeten we maar gauw. Ik noem ze liever mooiweer wolken, omdat ze er vaak zijn als het lekker warm weer is. Het zijn ook de wolken die op dieren lijken, waar je zo lekker over kunt fantaseren. Vooral als er een beetje wind staat en de wolken wat uit elkaar rafelen, ontstaan de leukste fantasiefiguren.

Een andere mooie wolk is de schaapjeswolk. Eigenlijk is het meer een schaapskudde, want het is één groot veld van wolken. Als je ze ziet, neem je paraplu en regenkleding dan maar mee naar buiten, want er komt zeker regen aan. Het kan ook het begin zijn van een onweersbui na een hele warme dag. Onweer kun je voorspellen wanneer je de wolken steeds groter en donkerder ziet worden. Het voelt warm en klam aan en de lucht wordt donkergrijs. Tijd om naar binnen te gaan en het onweer rustig af te wachten.

Nu ik toch aan het vertellen ben, wil ik jullie ook nog iets vertellen over sluierwolken. Waarschijnlijk heb je ze weleens gezien. Ze staan heel hoog in de lucht, wel 6 tot 12 kilometer hoog. Daar is het heel erg koud en daarom bestaan ze helemaal uit ijskristallen. Wolken die dicht bij de aarde zweven zijn helemaal gevuld met waterdruppels. Loop maar eens door de mist. Je wordt er helemaal nat van. Mist is namelijk een super laag hangende wolk.

Robinia vindt het maar raar dat ik het weer voorspel door naar de wolken te kijken. Je kunt toch gewoon naar het weerbericht luisteren. Dat kan, maar ik vind wolken leuker. Net zo leuk als Robinia, mijn eigen donderwolkje. Dat ik haar zo noem, moet je niet aan haar door vertellen hoor. Dat is ons wolkengeheim.

Groeten van Bram Boswachter

Op pad met Piet Boer van de Vogelwerkgroep Schaffelaarse bos

Op een woensdagochtend in april heb ik met werkgroep coördinator Piet Boer afgesproken om samen op pad te gaan om een aantal nestkasten te controleren. We ontmoeten elkaar op de parkeerplaats bij het Schaffelaarse bos.

Piet haalt zijn nestkastgereedschap uit zijn fietstassen en zegt: “Kijk dit neem ik altijd mee; een bramenknipper om die vervelende stekende bramenstruiken af te knippen, zodat ik zonder kleerscheuren bij een nestkast kan komen. En zie, hier heb ik ook nog een paar stokjes, want die zijn super handig om voorzichtig in de nestjes te kijken om de eitjes te tellen. Vaak zijn deze nestjes al afgedekt door nestmateriaal, vandaar. En hier heb ik ook nog een stok met een schraper. Dit is erg handig om een nestkastje mee schoon te schrapen”. Ook een steeksleutel is van de partij. “Komt goed van pas om de nestkastjes die een beetje te dicht tegen de boom hangen, wat losser te maken”.

Voordat we van start gaat krijg ik ook nog een paar mooie printjes van de route. Piet: “Dit is het gebied waar we vandaag heen gaan. We gaan ook nog een kijkje nemen bij de reigerkolonie”.

Ik heb er zin in en gewapend met plattegrond en het gereedschap gaan we samen op pad. Het Schaffelaarse bos nodigt ons vanmorgen uit: het is er heerlijk rustig, zodat we kunnen genieten van de zang van de roodborst, winterkoning en tjiftjaf. Op de achtergrond hoor ik ook nog een vink zingen met “vinkenslag”.

Piet vertelt dat er 25 stuks “processierups nestkastjes” aanwezig zijn rondom het kasteel. Deze nestkastjes zijn genummerd met een E-nummer. Bij nummer E-83 wordt voorzichtig de deksel opgetild. We zien er 4 eitjes in liggen. Op mijn vraag waarom de kastjes zo laag hangen zegt Piet: “Tja, vroeger toen we nog jong waren namen we met gemak een ladder mee. Maar nu we een jaartje ouder zijn geworden hebben we de nestkastjes voor het gemak wat lager gehangen. “Maar worden de nestkastjes dan niet vernield”? vraag ik. Piet: “Nee dat valt best mee. Veel nestkastjes hangen niet in het zicht langs het pad, dus dan worden de kastjes

ook eerder met rust gelaten". Ik kijk om mij heen en zie inderdaad diverse nestkastjes helemaal verscholen achter en tussen de bramenstruiken.

"Hoeveel nestkastjes zijn hier in het Schaffelaarse bos?" vraag ik. "Nou, zo'n 200 stuks", antwoordt Piet. "Deze kastjes worden gecontroleerd door 7 vrijwilligers. Sommigen controleren ca. 30 nestkastjes en anderen bijvoorbeeld 17.

Piet staat stil bij een nestkast, opent de deksel en zegt: "Kijk dit is het nest van een pimpelmees!"

Op mijn vraag hoe hij dat kan zien zonder broedende vogel, zegt hij: "Nou, pimpelmezen hebben heel veel veren in hun nest en dat doet de koolmees niet, die hebben meer wol in hun nest".

Voorzichtig neem ik een kijkje en ik zie een prachtig kunstwerk, geflankeerd door mooie donzige veertjes. Wat mooi!

We komen aan bij een klein watertje, waarin meerkoeten hun nest hebben. Als je goed kijkt zie je de open bekjes van de 4 jongen dicht bij de moeder. "Dit is een mooi gezicht, maar wel een lekker hapje voor de reigers die hier vlakbij hun nest hebben", zegt Piet.

En inderdaad, dichtbij in het bos is de reigerkolonie. Een indrukwekkend gezicht al die nesten hoog in de bomen. We tellen er ongeveer 20 nesten. Zo nu en dan zie je de ouders vliegen, maar wat het meest opvalt zijn de vele kapotte reigereieren die op de grond liggen.

Ik heb nog nooit een reiger ei van dichtbij gezien en vraag Piet om er een foto van te maken. Piet vertelt ook dat hij vorig jaar diverse intacte reigereieren heeft gevonden met alleen klein gaatje aan de zijkant. Hij legt uit dat dit waarschijnlijk door kraaien is gedaan. Tja, de natuur gaat haar gang.

We verlaten de reigerkolonie onder het kalme gezang van de roodborst en fitis en gaan een kijkje nemen in nestkast nr. 26. Piet: "Kijk dit is een koolmezen nest". Ik ga op m'n tenen staan en kijk voorzichtig in het kastje. Ach inderdaad een mooi nestje, bekleed met een plukje wol als nestmateriaal.

Om bij het volgende nestkastje te komen moeten we dwars door de bramenstruiken.

“Kijk, daarom heb ik mijn bramenknipper bij me!”, glimlacht Piet. Vervolgens maakt hij wat bramenstruiken een kopje kleiner en maakt een doorgang en komt bij het nestkastje aan.

Piet, die zorgvuldig met zijn stokje het nestmateriaal opzij schuift, zegt: “14 eitjes van de pimpelmees!” Ik ben onder de indruk van de hoeveelheid eitjes en vraag of ik even mag kijken. Nadat ik voorzichtig een kijkje heb genomen vervolgen we onze weg terug naar de parkeerplaats.

Ondertussen vertelt Piet dat het ongeverfde hout van zo’n 100 nestkastjes door het Gelders Landschap is geleverd. De Gemeente Barneveld heeft het op maat gezaagd en IVN heeft de schroeven geleverd, vervolgens hebben de deelnemers van de Rozelaar het kastje in elkaar gezet. 80 stuks zijn in het Schaffelaarse bos aanwezig en 30 stuks in de Otelaar.

We lopen langs de Koewei en gaan richting het kasteel. Ondertussen controleren we nog enkele nestkastjes. Bij nestkastje E-116 is het raak: een broedende pimpelmees!

Voorzichtig kom ik dichterbij en maak vlug een foto. De pimpelmees laat het allemaal gebeuren en blijft rustig op haar nest zitten. En als je goed kijkt, zie je de veertjes rondom moeder pimpelmees. Prachtig!

We gaan weer terug naar de parkeerplaats. Ondertussen genietend van de vele hondsdrif, madeliefjes, pinksterbloemen en sleutelbloemen.

Op de parkeerplaats aangekomen bedank ik Piet voor de super leerzame en leuke ochtend. Piet bergt zijn gereedschap weer zorgvuldig op in zijn fietstassen en met een laatste groet verlaat hij de parkeerplaats.

Ik kijk nog even achterom en zie enkele wandelaars langs de Koewei lopen. Voor dat ik in mijn auto stap vang ik nog even de zang van de vink, zwartkop en boomklever op. Op weg naar huis geniet ik nog na: op pad met deze nestkastcontrole was een prachtige ervaring!!

Ode aan de nestkastcontroleurs!!

Sylvia van den Hazel

Uitje Fotowerkgroep IVN Barneveld

Binnenveldse Hooilanden 24-05-2025

Als de eerste zanglijsters hun lied ten gehore brengen gaat bij ons de wekker, tuut, tuut, tuut... 04.30! Ehhh wat gaan we ook alweer doen vandaag? O ja, gezellig met de fotografieclub op pad naar de Binnenveldse Hooilanden tussen Veenendaal en Bennekom. We spreken om 05.30 af op locatie Werftweg. We zijn vandaag met Gea, Cees, Anton, Thérèse, Mees en de 2 belangstellende 'meelopers' Lia en Suzanne.

Vorig jaar hebben we rond deze tijd dit gebied ook bezocht en herinneren we ons de prachtig opkomende zon achter laaghangende mist, vochtig gras, prachtige libellen en juffers, waaronder de schitterende weidebeekjuffer. En wat later in de ochtend vogels in het riet, zoals de blauwborst en de kleine karekiet.

De voorspellingen voor vandaag zijn iets anders, erg fris, helaas geen lichte mist, geen dauw en veel wind. Maar geen reden om niet goed gemust op pad te gaan! Als iedereen er is lopen we langs de weg het gebied in. Al snel horen we rietgorzen en gele kwikstaartjes. Verderop de graspieper op een hek, grutto's met jong, tureluurs en kleine plevier. Ondertussen zoekend naar mooie libellen en juffers, die we helaas niet vinden.

Sowieso hebben we praktisch geen insecten gezien.

Dan maar verder lopen naar de rietkragen waar we vorig jaar een vrouwtje baardmannetje zagen (baardvrouwtje? 😊), al snel stuit Gea op de eerste blauwborst en kan hiervan snel wat prachtige plaatjes schieten. De rest komt snel dichterbij, maar de vogel is gevlogen! Kort daarna laat hij zich weer prachtig zien en kan de rest hem ook mooi vastleggen behalve Anton (heeft geen telelens bij zich, we gaan toch libellen fotograferen?) en Thérèse. Ondertussen horen we de kleine karekiet, bosrietzanger, rietzanger, rietgors enzovoorts.

Aan de andere kant komt een haas even op z'n achterpoten en oren recht omhoog een kijkje nemen wat die fotografen hier zo vroeg doen. Thérèse blijft nog even staan en wat denk je? De blauwborst recht voor haar met een dikke worm in z'n snavel! Gelijk de mooiste foto van ons allemaal!

We lopen verder, we zijn inmiddels behoorlijk koud geworden en hebben zin in koffie. Gea en Thérèse hebben koffie, thee en koeken meegenomen. Mees heeft zelf koffie en ook koeken mee. We hebben dus voor een heel weeshuis aan koeken bij ons.

Voor Gea is het tijd om te vertrekken naar de Kidsclub. Anton en de gasten vertrekken ook. Cees, Thérèse en Mees lopen nog een rondje om nog extra te fotograferen. Vanuit het niets scheert een koekoek rakelings over onze hoofden. Het gaat te snel om een foto te schieten, nog even op zoek gegaan, maar de koekoek laat zich niet meer fotograferen helaas. Dan verder, we zien heel wat karekieten, tijftjafjes, putters, kneuen, 2 bruine kiekendieven enzovoorts. Ook komt er nog een tureluur op 5 meter afstand op een tafel staan, prachtig voor ons poserend!

Dan is het tijd voor ons om ook te vertrekken. Al met al een mooie ochtend met meer resultaat dan vooraf gedacht. Zo zie je maar, laat je niet leiden door de weersvoorspellingen!

Mees Bettink

Fladder een keertje mee met de Vlinderwerkgroep

De Vlinderwerkgroep inventariseert vlinder- en libellensoorten. Er wordt in de zomer om de week een bijzonder gebied in Gelderland onderzocht met de daar voorkomende vlinder- en libellensoorten. Dit gebeurt vooral in gebieden van Staats bosbeheer (SBB), maar ook wel in particuliere terreinen.

Alle tellingen worden vastgelegd en ter beschikking gesteld aan SBB (en/of de Vlinderstichting). Belangstellenden kunnen altijd vrijblijvend een keer met de Vlinderwerkgroep mee op stap!

De volgende data zijn gepland op zaterdagochtenden, mits de weersomstandigheden geschikt zijn: Za 2 augustus: open meeloopochtend, ook voor niet-leden van IVN, locatie n.t.b. Za 16 augustus, 30 augustus, 13 september. Verzamen voor vertrek is steeds vanaf de parkeerplaats Vetkamp om 09:00 uur.

Heb je interesse en wil je een keer mee op stap?

Neem dan vrijblijvend contact op met werkgroep coördinator René de Graaff, tel.: 06-45580623 of e-mail: renedegraaff@kpnmail.nl

René de Graaff

Heemtuinen: "Thijsses Hof"

Thijsses Hof is de oudste heemtuin van Nederland en ligt in Bloemendaal; de toenmalige woonplaats van Thijsses. Ze toont de duinflora en -fauna van het Nederlandse duingebied. Op 26 september 2025 viert het haar honderdjarig bestaan.

Thijsses Hof is ontworpen door Leonard Anthony Springer en Jac. P. Thijsses zelf. Cees Sipkes legde de tuin aan en zorgde voor de beplanting in het twee hectare grootte duingebied. De Hof is te vinden aan de Mollaan 4 in Bloemendaal.

Thijssse's Hof is vernoemd naar Jac. P. Thijssse, een biologieleraar op het Kennemer Lyceum in Bloemendaal, schrijver van vele Verkade albums en medeoprichter van Natuurmonumenten. Hij woonde een groot deel van zijn leven in Bloemendaal. Op 26 september 1925 kreeg Jac. P. Thijssse het stuk grondgebied voor zijn 60ste verjaardag van welgestelde vrienden en de gemeente Bloemendaal.

In de heemtuin staan circa 800 soorten planten die van oorsprong voorkomen in de duinen van Zuid-Kennemerland. Thijssse schreef twee boekjes over Thijssse's Hof: "Een eerste jaar in Thijssse's Hof" (1940) en "Een tweede jaar in Thijssse's Hof" (1942). De Hof wordt sinds 1925 beheerd door de "Stichting Thijssse's Hof, planten- en vogeltuin in het Bloemendaalsche Bosch".

Thijssse's Hof toont een groot deel van de Nederlandse duinflora. De bezoekers kunnen de vele soorten in haar natuurlijke plantengemeenschappen zien. Binnen een slingerend padenstelsel hebben de volgende vegetaties een plaats gekregen:

- Op de duinrooshelling groeit duinroos in combinatie met veel soorten uit het duingrasland zoals kleine pimpernel, grote wilde tijm, gewone rolklaver en fakkelgras. Ook voorjaarsganzerik, kruipend stalkruid, wondklaver en nachtsilene komen hier voor.
- In het droge duingrasland groeien soorten als zachte haver, trilgras of bevertjes, knoopkruid, margriet en gele morgenster. Het hoofdbestanddeel vormen de grassoorten, zoals reukgras, rood zwenkgras en gewoon struisgras, waarop de grote ratelaar als halfparasiet woekert.
- De vegetatie van de vochtige duinvalleien bestaat uit kievitsbloem, zomerklokje, kattenstaart, poelruit en diverse gras- en zeggesoorten met grote ratelaar. Op vochtige voedselarme plaatsen komen parnassia, knopbies, strandduizendguldenkruid en gewoon duizendguldenkruid voor. Toen de grondwaterstand nog hoog was groeiden er veel orchideetjes. Het leuke is dat ze de kievitsbloem; die ongeveer evenveel in wit voorkomt als in het schaakbord patroon; zo uitdunnen de ze in de buurt komen van de verhouding in het wild van 1:10.
- De vegetatie van de duinheide wordt gedomineerd door struikheide, met daartussen duinriet, brem, gaspeldoorn en jeneverbes.

Duinroosje

Kievitsbloem

- De pioniervegetatie van het buitenduin kan hier niet volledig getoond worden. Er groeit wel zandhaver, in combinatie met soorten van het duingrasland als slangenkruid, teunisbloem, ossentong en diverse soorten toorts.

- De levensgemeenschap van duinbos en duinstruweel is hier de meest natuurlijke vegetatie. Het duinbos bestaat uit zomereik, berk, beuk, iep en esdoorn, met struiksoorten als hazelaar, vogelkers en eenstijlige meidoorn. De kruid laag is soortenrijk met sneeuwklokje, winterakoniët, bosanemoon, sleutelbloem, vogelmelk en daslook, met later in het jaar dagkoekoeksbloem, robertskruid en gevlekte dovenetel. Het duinstruweel bestaat uit soorten als duindoorn, kardinaalsmuts, vlier, liguster, berberis, sleedoorn en diverse wilde soorten rozen.

Welriekende salomonszegel

- In de demonstratiestrook en onkruidakker worden soorten getoond waarvoor in de Hof geen natuurlijke groeiplaats voorhanden is. In de demonstratiestrook zijn soorten aangeplant als wilde kaardebol, hartgespan, bilzekruid en de verfstofplanten meekrap en wede. Daarnaast ook verschillende soorten distels en keukenkruiden. Op de onkruidakker worden onder andere klaproos, hennepnetel, gele ganzenbloem, bolderik, kromhals, spiegelklokje, korenbloem en knopherik gezaaid. Daarnaast groeien er gewone onkruiden als vogelmuur, zandraket en knopkruid.

Akkerboterbloem

- Op de zogenoemde dennenheuvel groeit naalddhout en komt de adelaarsvaren massaal voor. Door toenemende voedselrijkdom zijn soorten als grote brandnetel, gevlekte dovenetel, hondsdrif en braam zich gaan uitbreiden.

Ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van de Hof is er op 25 oktober 1995 aan de vijver ook een levensgroot standbeeld van Thijsse geplaatst, gemaakt door Jolanda Prinsen. Het werd onthuld door Pieter Winsemius, destijds voorzitter van het bestuur van Natuurmonumenten.

Toen ik er voor het eerst kwam was dat in april aan het begin van de dag, nadat het 's nachts flink geregend had. En ik liep over een pad door het duinbos dat vol stond met daslook. De geur daarvan was overweldigend. Als ik er aan terug denk ruik ik het nog!

Al je het leuk vindt om niet op je eentje hier naar toe te gaan maar met een groepje wil ik je daar met veel plezier rondleiden. Ik ben er zelf alleen nog maar in het voorjaar geweest, dus een andere periode lijkt me ook leuk. Dan wel het liefst op een donderdag; dan heb ik meestal geen andere verplichtingen.

Een groepje van zo'n 8 tot 12 mensen vind ik prima; mijn telefoonnr staat op pagina 19 en mijn mailadres is wimgeelhoed@hotmail.com.

Wim Geelhoed

Hier nog enkele foto's van bloeiende planten uit Thijsse hof

Geel zonneroosje

Eenbes

Eenbes met bloem

Soldaatje

Gevlekte orchis

Bokkenorchis

Slangenkruid

Gewone ossentong

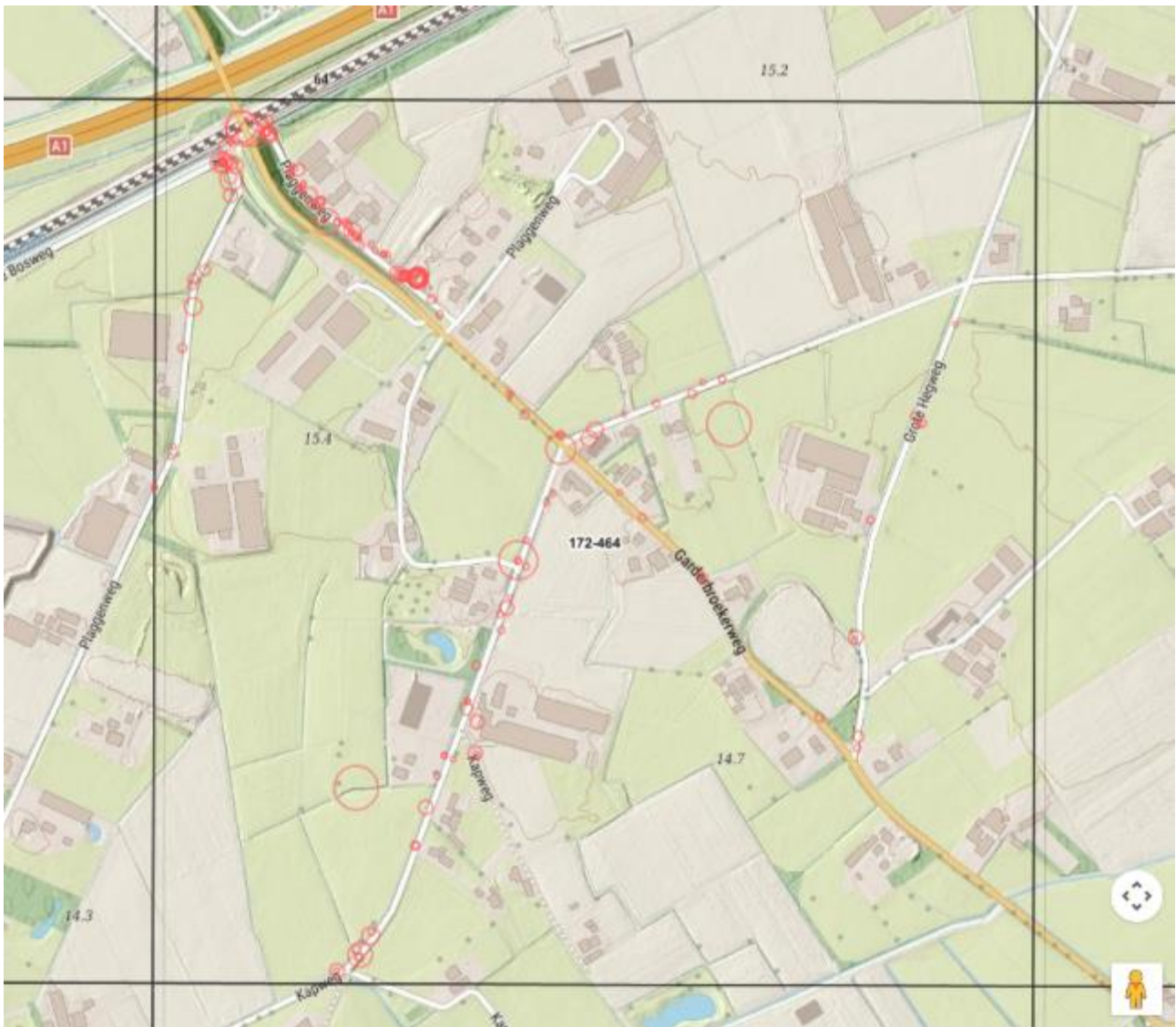

Duinviooltje

Verslag van een inventarisatie

Als plantenwerkgroep zoeken we (zo goed mogelijk) alle plantensoorten in een bepaald gebied op. Soms doen we dat voor de eigenaar van dat gebied, maar soms ook voor de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Zo ook voor dit kilometerhok tussen Kootwijkerbroek en de A1.

De rode cirkels op de kaart geven aan waar we wat gevonden hebben; van de meeste planten wordt alleen de eerste waarneming ingevoerd, maar zeldzamere soorten worden per waarneming ingevoerd of met een aantal herhaald.

Kilometerhok 172-464; Kootwijkerbroek – Noord

Als je op de kaart kijkt zie je al waar we begonnen zijn; direct na het viaduct over de A1 en het spoor aan de Plaggenweg. De eerste meters is het hard werken om alle planten in te voeren en daar vind je dan ook de meeste rode cirkels; daarna neemt het meestal flink af; maar op sommige stukken kom je dan ineens weer andere soorten tegen, net als hier langs de Kapweg.

En dat is niet toevallig; de sloot aan de noordzijde is dan wel geen beek, maar lijkt er wel veel op en komt uit in de Grote beek die verderop overgaat in de Esvelderbeek.

We liepen er op 19 april, van 8.15 tot 12.30 en hebben ruim 150 soorten gezien waarvan er zo'n 50 daar nog nooit eerder gemeld waren. Het meeste waren hele normale veelvoorkomende soorten als Dagkoekebloem en Veldereprijs, Gele lis en Geel nagelkruid, Akkerwinde en Vijfvingerkruid om er maar een paar te noemen. Wat opviel waren de weilanden die vol stonden met bloeiende pinksterbloemen. Op de kaart aangegeven met grote cirkels. Waarschijnlijk hebben die geprofiteerd van de weersomstandigheden van dit voorjaar en het vrij normale jaar 2024!

Pinksterbloem

Hemelsleutel

Echt apart waren de vele plaatsen waar Hemelsleutel (niet de tuinvariant maar de echte wilde) voor kwam, Vaak een hele groep bij elkaar.

Een andere opvallende plant was de Morgenster. Maar welke? Er was toen nog geen spoor van een bloem te zien; alleen het begin van een knop. En er komen in ons land 5 soorten voor.

Bleke morgenster

De meeste komen hier weinig voor; het zijn eerder planten van het rivierengebied en rijke wegbermen. Tegenwoordig komt de Oosterse algemeen voor omdat die vaak in wilde bloemen mengsels zit. Ze staat bijvoorbeeld bij de borden

aan de Lunterseweg; een groet vanuit het zuiden? Maar omdat ik op deze plek in het verleden een andere soort gezien had ben ik wel 4 keer terug geweest om haar bloeiend te zien. Dat lukte helaas slecht; de bloem gaat alleen 's morgens open en dan ook alleen als het zonnig is. Uiteindelijk heb ik een foto gemaakt waar wel de

kleur op te zien was - geel – en ook dat de kelkbladen voorbij de bloembladen komen. Dus geen ingezaaide Oosterse. En een foto met de uitgebloeide bloem

waar de dichte bloem op de stengel te zien was. Het bleek de Bleke te zijn. Een zeldzaamheid in deze buurt die ik hier ook eerder gezien had (zo'n 35 jaar geleden en later nog in 2018). Altijd leuk dat ie er nog staat! En de moeite waard om ervoor terug te komen.

Een andere plant die nog niet bloeide konden we herkennen aan zijn smaak! Echte Bitterkruid smaakt inderdaad erg bitter.

Japanse duizendknoop

Helaas kwamen we ook exemplaren *Echt bitterkruid* van de Japanse duizendknoop tegen; een woekeraar die op de lijst van de invasieve uitheemse soorten staat en bestreden moet worden.

Ik kan natuurlijk niet alle soorten opnoemen en veel namen zeggen jullie misschien ook niks. Maar we zagen o.a. ook nog Stinkende gouwe, Koningskaars, Brem (mee gekomen met het spoor?) om maar een paar opvallende gele bloemen te noemen. En dan kan

uiteraard de Gele lis niet ontbreken, net zo min als andere sloot gangers als Moerasspirea, Echte valeriaan, Slanke waterweegbree, Grote egelskop, Grote kattenstaart en zowel Riet als Rietgras.

Uiteraard is dit niet het enige gebied wat we de afgelopen maanden bezocht hebben; we gaan er van april tot september bijna elke week met een groepje op uit. Van droog naar nat; van kaal naar bos en van bebouwing naar wildernis.

En we zijn onder andere bij het Groot Zeilmeer geweest; op Groot Zandbrink; op de Bunt; bij Radio Kootwijk, maar ook op de Schaffelaar in de natte gebieden tegen over de Moba op zoek naar Zegges!

En er staat nog e.a. op het programma zoals bijvoorbeeld:

• De kromme akker; Assel	27-6	13.00	Carpool Harselaar
• Ecozone de Klomp; De Klomp	5-7	8.00	Vetkamp B'veld
• Industriegebied Ede (km-hok171-449)	11-7	13.00	Vetkamp B'veld
• Blankensgoed; Voorthuizen	17-7	19.00	Bethabara V'huizen
• Nekkeveld ; Nijkerk (km-hok 156-473)	17-7	8.00	Bethabara V'huizen
• De Stille kern; Zeewolde	2-8	8.00	Bethabara V'huizen
• Overloop Esvelderbeek; Barneveld	19-8	8.00	Bethabara V'huizen

Wim Geelhoed
Coördinator plantenwerkgroep

Adresgegevens

IVN Barneveld,
Stationsweg 2c,
3771 VN Barneveld

Bestuur

André van de Burgwal, voorzitter

voorzitter@ivn-barneveld.nl

06-1121 4973

Sylvia van den Hazel, secretaris

secretaris@ivn-barneveld.nl

06-2483 4774

Hans Uittenhout, penningmeester

penningmeester@ivn-barneveld.nl

Reknr: NL71 RABO 0385.5616.52

t.n.v. IVN Barneveld

Sylvia van den Hazel, contact werkgroepen

werkgroepen@ivn-barneveld.nl

André van de Burgwal, PR & Publieksactiviteiten

voorzitter@ivn-barneveld.nl

Saskia van Heusden, algemeen bestuurslid

activiteiten@ivn-barneveld.nl

Jenneke Slager, algemeen bestuurslid

Commissies

PR / Communicatie / Pers:

Gerald Kersjes

pr@ivn-barneveld.nl

Activiteiten:

Saskia van Heusden

Werkgroepen

Algemene vogelwerkgroep:

Daan Kuiper

0342-417 810

Natuurbeheer:

Job Lubbersen

06-1510 4497

Natuurfotografie:

ivnfotobarneveld@gmail.com

Natuurtuin Mevrouws Hofje:

Cees Klomp

06-4032 3795

Planten:

Wim Geelhoed

06-3076 3750

PR & Publieksactiviteiten:

André van de Burgwal

06-1121 4973

Redactie Natuurlijkerwijze:

Wim Geelhoed

06-3076 3750

Scholen Barneveld:

Margreet Rouwenhorst

06-4564 5875

Steenuilen:

Paul Derksen

0342-415 103

Kerkuilen:

Jan van den Heuvel

0342-473 672

Vlinders:

René de Graaff

06-4558 0623

Vogels Barneveld:

Piet Boer

0342-417 393

Vogels Garderen/Kootwijk/Erica:

Aart Mulder

06-2826 1883

Vogelinventarisaties:

Daan Kuiper

0342-417 810

Webmaster www.ivn/barneveld:

André van de Burgwal

06-1121 4973

Administratie

Leden & donateurs:

Sylvia van den Hazel

06-2483 4774

secretaris@ivn-barneveld.nl

Afz.: secretaris@ivn-barneveld.nl

Activiteiten IVN Barneveld - zomer 2025

Vlinderwerkgroep

Za 2 augustus: open meeloopochtend

Za 16 augustus: voor leden IVN

Za 30 augustus: voor leden IVN

Za 13 september: voor leden IVN

Voor informatie over

wandelingen, excursies en kennis- en ontmoetingsavonden

verwijzen we u naar de komende nieuwsbrieven

*Kopij: de redactie ontvangt uw bijdrage voor het
volgende nummer graag voor 1 september 2025*

via e-mail: redactie@ivn-barneveld.nl